

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πολιτιστική Κληρονομιά
Σύγχρονη Δημιουργία

Πολιτιστικές διαδρομές που συνδέουν εμβληματικούς
αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Πολιτιστικές Διαδρομές

- Η πατρότητα της ιδέας των Πολιτιστικών Διαδρομών ανήκει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
- Οι θεματικές Πολιτιστικές Διαδρομές (Cultural Routes) θεσμοθετήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με σκοπό τη δημιουργία γόνιμου εδάφους για την ανάπτυξη του Πολιτιστικού Τουρισμού

**Certified Cultural Routes
of the Council of Europe
(as of 1 January 2020)**

Routes on history and civilisations
The Hansa (1991)
Viking Routes (1993)
Routes of El legado andaluzi (1997)
Phoenicians' Route (2003)
Via Regia (2005)
Prehistoric Rock Art Trails (2010)
European Route of Megalithic Culture (2013)
Via Habsburg (2014)
Roman Emperors and Danube Wine Route (2015)
European Routes of Emperor Charles V (2015)
Destinobion Napoleon (2015)
Via Charlemagne (2018)
Iron Curtain Trail (2019)
Liberation Route Europe (2019)

Routes on arts and architecture
European Mozart Ways (2004)
TRANSROMANICA - The Romanesque Routes of European Heritage (2007)
European Cemeteries Route (2010)
European Route of Historical Thermal Towns (2010)
ATRILUM - Architecture of Totalitarian Regimes of the 20th Century in Europe's Urban Memory (2014)
Reseau Art Nouveau Network (2014)
In the Footsteps of Robert Louis Stevenson (2015)
Fortified Towns of the Grande Region (2016)
Impressionisms Routes (2018)
European Route of Industrial Heritage (2019)
Le Corbusier Destinations: Architectural Promenades (2019)

Routes on religious heritage
Santiago de Compostela Pilgrim Routes (1987)
Via Francigena (1994)
European Route of Jewish Heritage (2004)
Saint Martin of Tours Route (2005)
Cluniac Sites in Europe (2005)
European Route of Cistercian Abbeys (2010)
Route of Saint Olav Ways (2010)
Huguenot and Waldensian Trail (2013)
Routes of Reformation (2019)

Routes on landscape and handicrafts
Pyrenean Iron Route (2003)
Routes of the Olive Tree (2005)
Iber Vitis Route (2009)
European Route of Ceramics (2012)

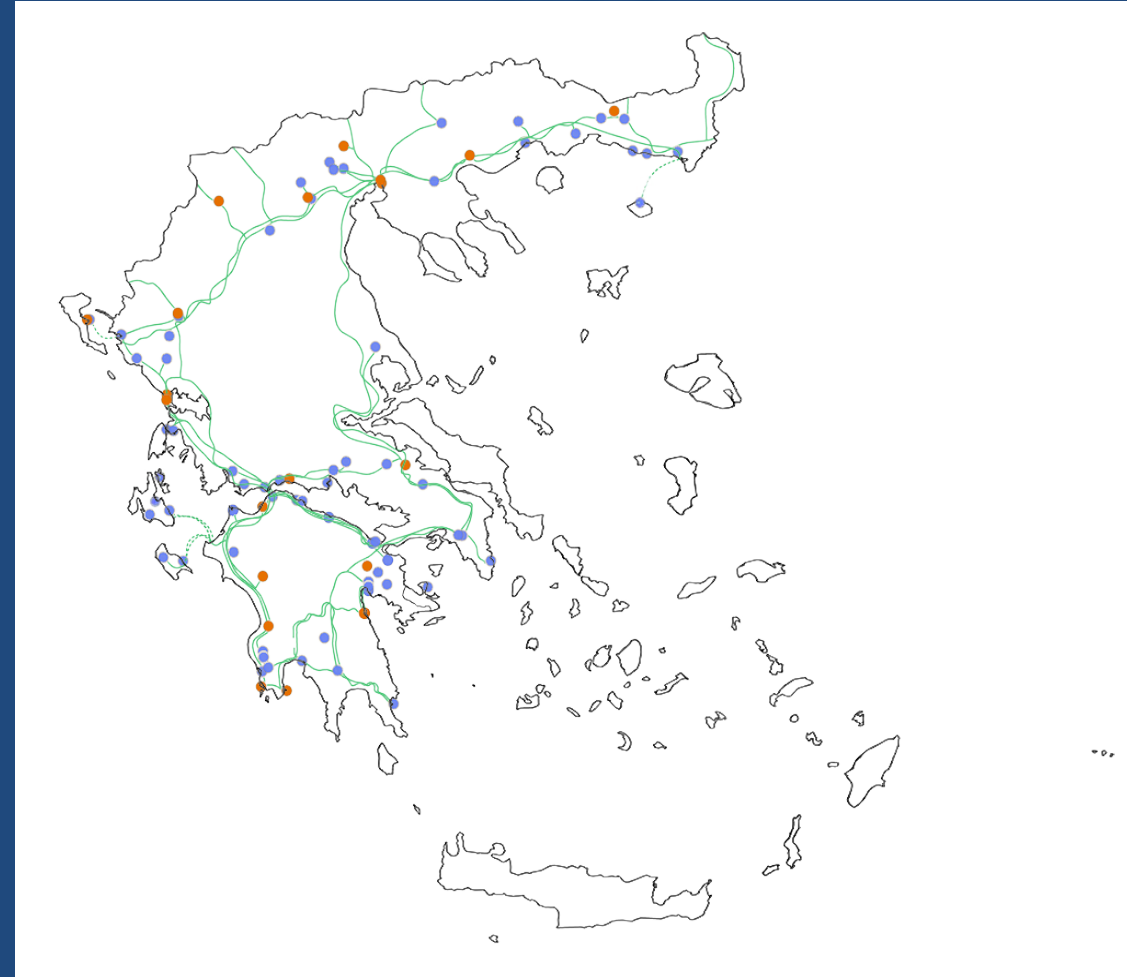

Στοιχεία προτεινόμενου έργου

Αντικείμενο

Σχεδιασμός και υλοποίηση πέντε εμβληματικών πολιτιστικών διαδρομών με θεματικές αφηγήσεις που καλύπτουν όλες τις περιόδους της ελληνικής ιστορίας και γεωγραφική εξάπλωση που καλύπτει σχεδόν ολόκληρη την ελληνική επικράτεια:

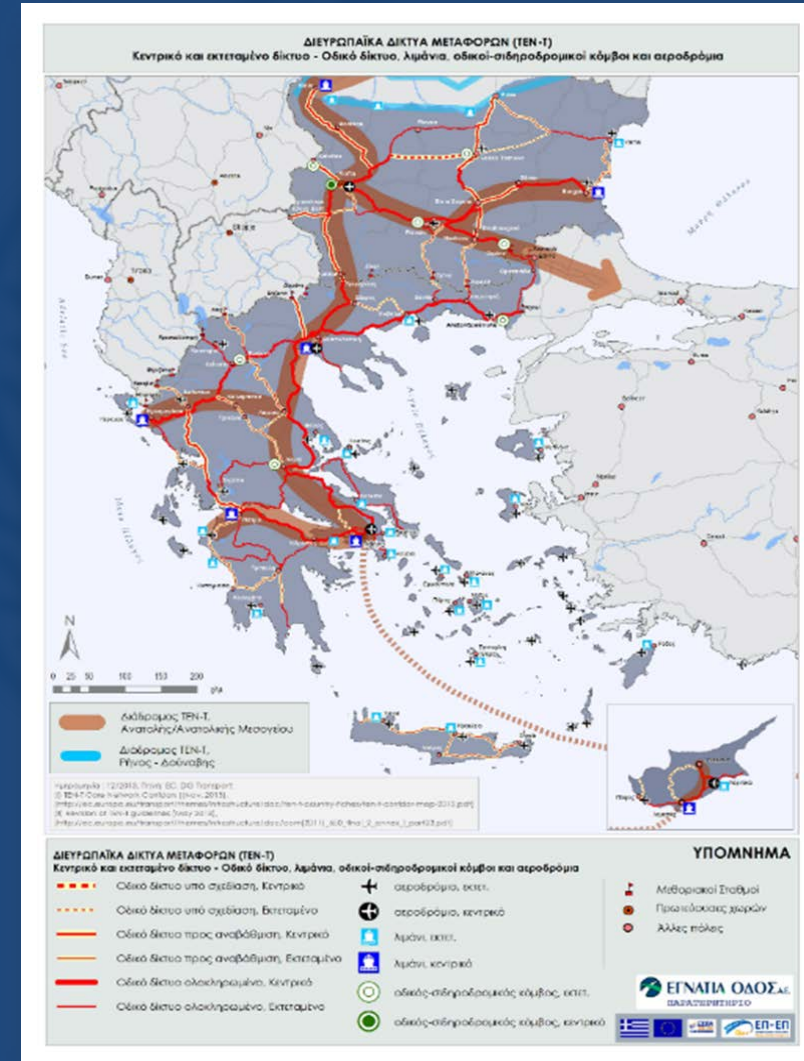
1. «Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου»
2. «Πολιτιστική Εγνατία Οδός»
3. «Ο δρόμος προς τη Δύση. Από τον Όμηρο στον Θερβάντες»
4. «Μνημειακά έργα Κυκλάπων και ανθρώπων κατά τη Μυκηναϊκή εποχή (2η χιλιετία π.Χ.)»
5. «Δίκτυο κάστρων: Από το Βυζάντιο έως την Οθωμανοκρατία»

Στοιχεία προτεινόμενου έργου

Αναπτυξιακή δυναμική

- Οι θεματικές πολιτιστικές διαδρομές σχεδιάζονται κατά μήκος σύγχρονων αυτοκινητόδρομων που διασχίζουν όλη τη χώρα και διασυνδέουν Περιφέρειες, πόλεις και αγροτικές περιοχές πλούσιες σε αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους και μνημεία, σύγχρονα πολιτιστικά και τουριστικά αξιοθέατα και ειδυλλιακά φυσικά τοπία
- Ένα ισορροπημένο μείγμα θέσεων σε κάθε Διαδρομή έχει διαμορφωθεί με σκοπό να ενισχυθούν οι λιγότερο ευνοημένοι από πλευράς επισκεψιμότητας αρχαιολογικοί χώροι. Η ενοποίηση μεμονωμένων θέσεων σε ολοκληρωμένες Διαδρομές δημιουργεί οικονομίες κλίμακας και δίνει τη δυνατότητα να επικοινωνηθούν σε ευρύτερες ομάδες δυνητικών επισκεπτών αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, που θα ήταν πρακτικά αδύνατο να γίνουν γνωστά πέρα από τα στενά όρια της περιοχής τους
- Το πρότυπο των Διαδρομών εισάγει ένα νέο παράδειγμα στη Διαχείριση του Πολιτιστικού Αποθέματος της Χώρας, καθώς η λειτουργία των αρχαιολογικών χώρων μετασηματίζεται από ανταγωνιστική σε συνεργατική. Μέσα από κάθε Διαδρομή, ομάδες αρχαιολογικών χώρων συντάσσονται σε κοινές δράσεις προώθησης, διεκδικώντας μερίδιο από μεγαλύτερο τουριστικό κεφάλαιο

Στοιχεία προτεινόμενου έργου

Αναπτυξιακή δυναμική

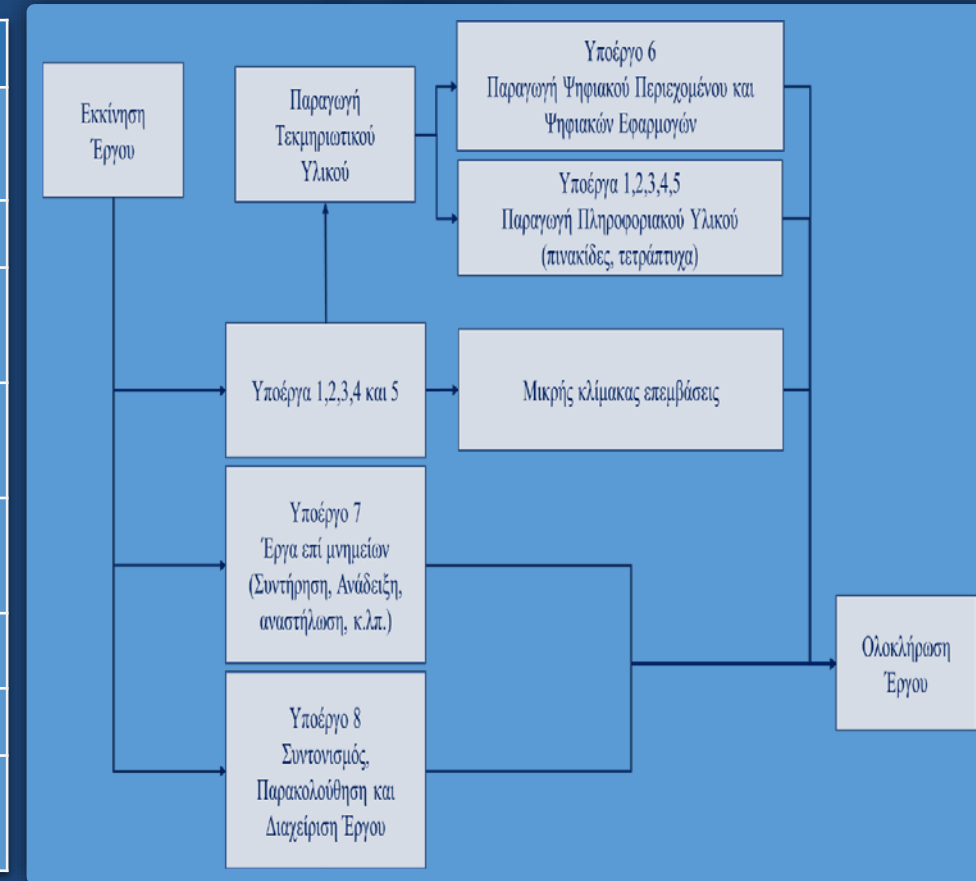
- Βασικός στόχος του έργου είναι να αναπτυχθεί η Πολιτιστικός Τουρισμός με ισόρροπο τρόπο σε όλες της Περιφέρειας της Χώρας. Για το λόγο αυτό έχει εν πολλοίς εξαιρεθεί η Αττική, η οποία συγκεντρώνει το 44,7% των επισκεπτών αρχαιολογικών χώρων και το 46,5% των επισκεπτών μουσείων
- Οι Πολιτιστικές Διαδρομές στοχεύουν στην αναδιοργάνωση, αποκέντρωση, διασπορά και ανακατανομή της τουριστικής κίνησης και στην προώθηση μιας πιο ομοιόμορφης, ισορροπημένης και βιώσιμης τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης
- Οι πέντε Διαδρομές αναπτύσσονται σε δύο γεωγραφικούς άξονες:
 - Ο πρώτος διασχίζει τη Βόρεια Ελλάδα και συνδέει αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου. Στο κέντρο βρίσκεται η Θεσσαλονίκη, που αποτελεί πρωτεύοντα κόμβο του δικτύου με σημαίνοντα ρόλο στο όλο εγχείρημα
 - Ο δεύτερος ξεκινά από την Ήπειρο και κινείται προς το νότο καλύπτοντας τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδας και Δυτικής Ελλάδας. Ιδιαίτερο ρόλο, ανάλογο της Θεσσαλονίκης, αλλά με πιο σύνθετο τρόπο, διαδραματίζει η Περιφέρεια Πελοποννήσου, η οποία συμμετέχει στις τέσσερις από τις πέντε Διαδρομές

Στοιχεία προτεινόμενου έργου

Ανάλυση κόστους

Υποέργο	Τίτλος	Κόστος
1	Διαδρομή «Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου»	€ 0.5 εκ.
2	Διαδρομή «Πολιτιστική Εγνατία Οδός»	€ 0.5 εκ.
3	Διαδρομή «Ο δρόμος προς τη Δύση. Από τον Όμηρο στον Θερβάντες»	€ 0.5 εκ.
4	Διαδρομή «Μνημειακά έργα Κυκλώπων και ανθρώπων κατά τη Μυκηναϊκή εποχή (2η χιλιετία π.Χ.)»	€ 0.5 εκ.
5	Διαδρομή «Δίκτυο κάστρων: Από το Βυζάντιο στην Οθωμανοκρατία»	€ 0.5 εκ.
6	Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών. Επικοινωνία και ενημέρωση	€ 1 εκ.
7	Συντήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη μνημείων	€ 27 εκ.
8	Συντονισμός έργου, οικονομική και διοικητική παρακολούθηση και διαχείριση	€ 1.5 εκ.

Συνολικός προϋπολογισμός πρότασης: € 32 εκ.

Επένδυση Ταμείου Ανάκαμψης: € 32 εκ.

Διαδρομή «Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου» - Έργα επί μνημείων

Αμφίπολη: Συντήρηση Ξύλινης Γέφυρας

Θεσσαλονίκη: Αγία Σοφία (ενεργειακή αναβάθμιση και ανάδειξη περιβάλλοντος χώρου)

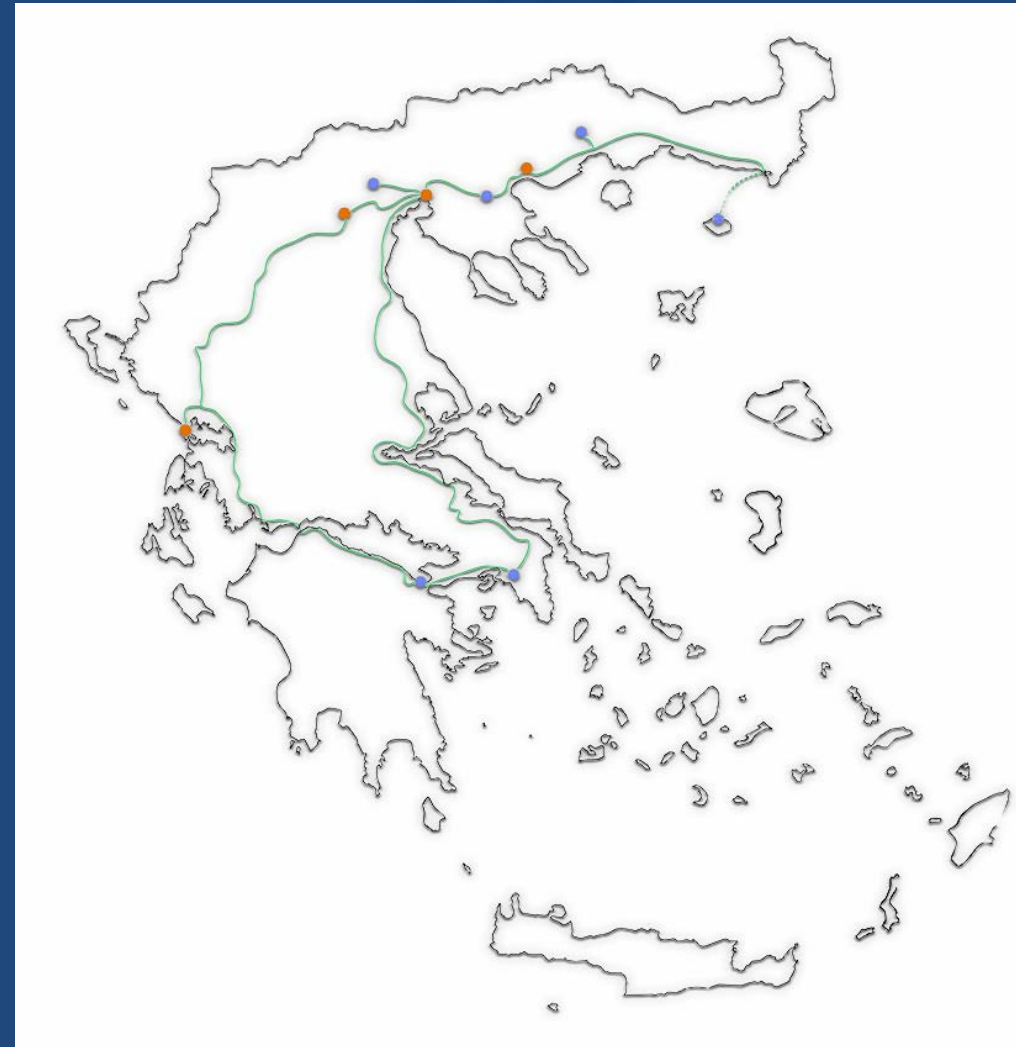
Θεσσαλονίκη: Παναγία Χαλκέων (αποκατάσταση Ι.Ν. και περιβάλλοντος χώρου, συντήρηση ζωγραφικού και γλυπτού διακόσμου)

Θεσσαλονίκη: Αχειροποίητος (αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης και των μέτρων ασφάλειας, βελτίωση της πρόσβασης και διαμόρφωση - ανάδειξη του άμεσου περιβάλλοντος χώρου)

Βέροια: Στερέωση, αποκατάσταση, ανάδειξη Ι.Ν. Αγίας Άννας, Ι.Ν. Χριστού Παντοκράτορα, Μπέη Χαμάμ

Νικόπολη: Συντήρηση Ψηφιδωτών της Βασιλικής Α΄ Δουμετίου, και της Βασιλικής Δ΄

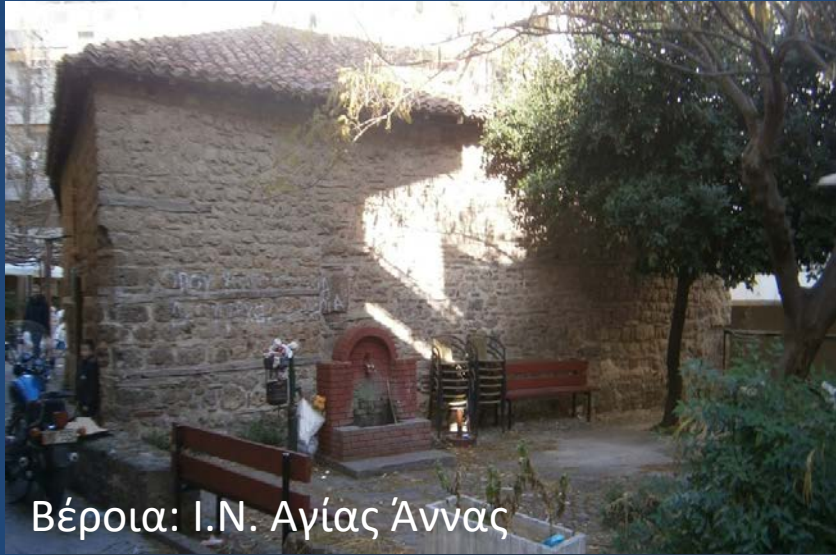
Νικόπολη: Αποκατάσταση Πύλης Βασιλικής Β΄ Αλκίσωνος

Διαδρομή «Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου» - Έργα επί μνημείων

Διαδρομή «Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου» - Έργα επί μνημείων

Διαδρομή «Πολιτιστική Εγνατία Οδός» - Έργα επί μνημείων

Ροδόπη: Συντήρηση και αποκατάσταση περίκεντρου ναού Μαξιμιανούπολης

Θεσσαλονίκη: Αποκατάσταση του λουτρού Μπέη Χαμάμ ("Λουτρά Παράδεισος")

Θεσσαλονίκη: Συντήρηση Παλαιολόγειων τοιχογραφιών μνημείων UNESCO (Αγία Αικατερίνη, Άγιος Νικόλαος Ορφανός, Προφήτης Ηλίας)

Θεσσαλονίκη: Εργασίες ανάδειξης περιβάλλοντος χώρου στη Ροτόντα (Μνημείο UNESCO)

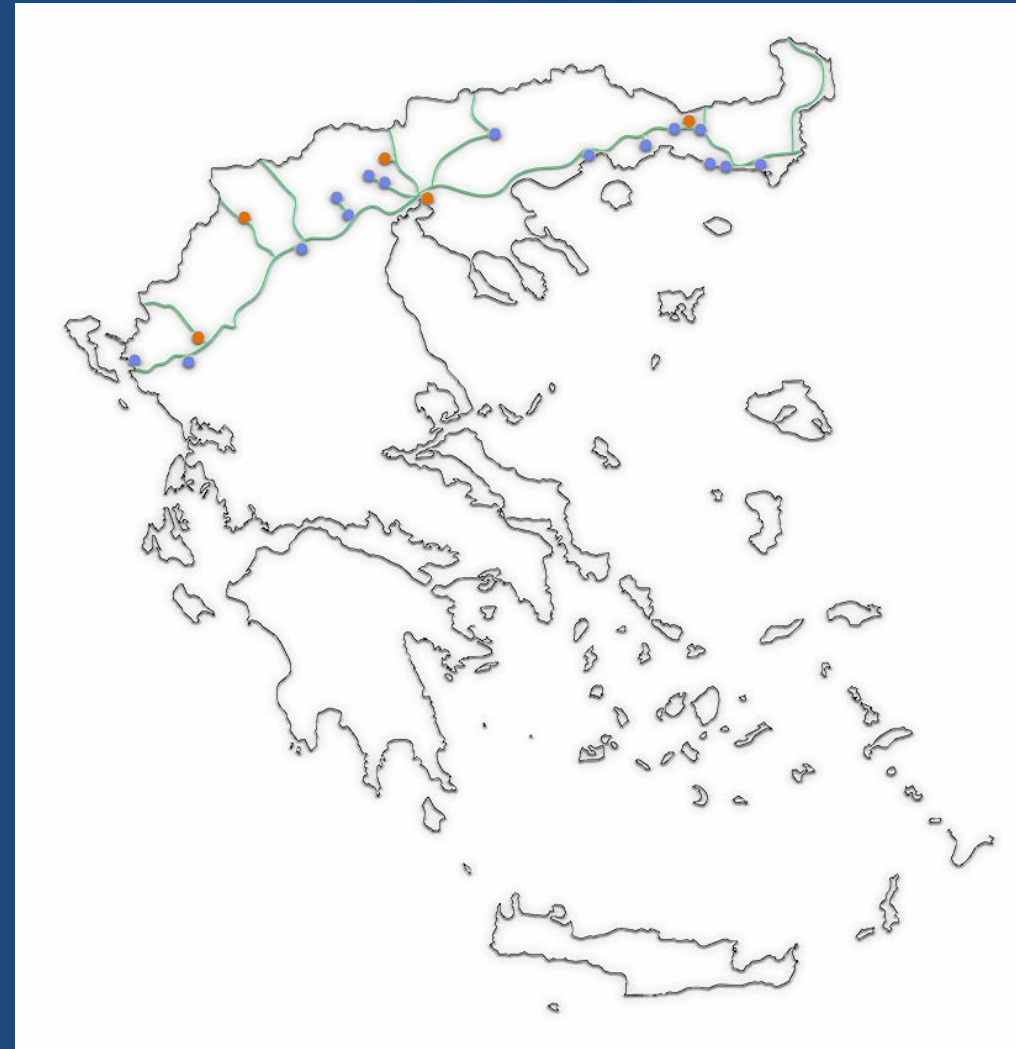
Καστοριά: Αποκατάσταση Ι. Ν. Ταξιαρχών Μητροπόλεως και συντήρηση των τοιχογραφιών του

Καστοριά: Συντήρηση τοιχογραφιών Ιεράς Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας

Καστοριά: Στερέωση, αποκατάσταση και συντήρηση Κουρσούμ τζαμί

Αλμωπία Πέλλας: Συντήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη του βυζαντινού κάστρου των Μογλενών (Χρυσής)

Ιωάννινα: Στερέωση, αποκατάσταση και συντήρηση Τζαμιού Καλούτσιανης

Διαδρομή «Πολιτιστική Εγνατία Οδός» - Έργα επί μνημείων

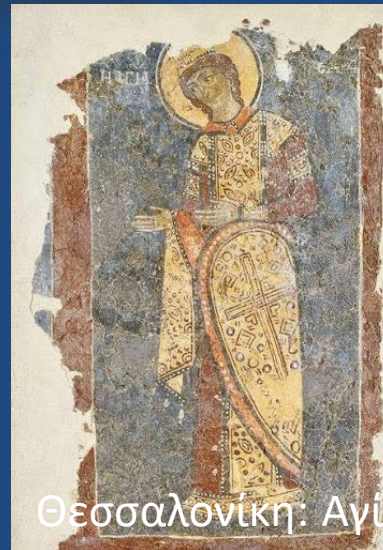
Μαξιμιανούπολη: Περίκεντρος Ναός

Θεσσαλονίκη: Λουτρό Μπέη Χαμάμ ("Λουτρά Παράδεισος")

Θεσσαλονίκη: Ροτόντα

Θεσσαλονίκη: Αγία Αικατερίνη, Άγιος Νικόλαος, Ορφανός, Προφήτης Ηλίας

Διαδρομή «Πολιτιστική Εγνατία Οδός» - Έργα επί μνημείων

Καστοριά: Ι.Ν. Ταξιαρχών Μητροπόλεως

Καστοριά: Ι. Μονή Παναγίας Μαυριώτισσας

Πέλλα: Κάστρο Μογλενών (Χρυσής)

Ιωάννινα: Τζαμί Καλούτσιανης

Καστοριά: Κουρσούμ Τζαμί

Διαδρομή «Ο δρόμος προς τη Δύση. Από τον Όμηρο στον Θερβάντες» - Έργα επί μνημείων

Ολυμπία: Αποκατάσταση - στερέωση Θερμών Λεωνιδαίου

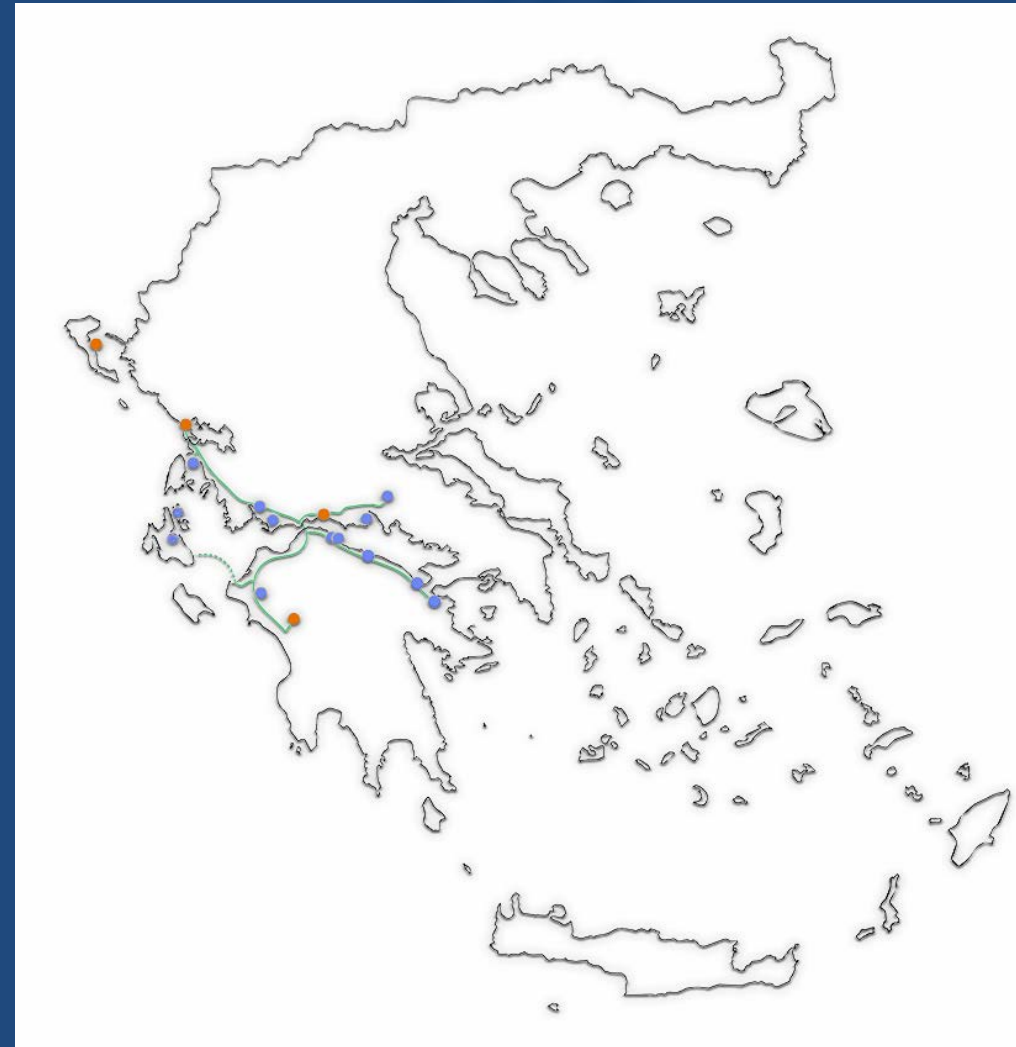
Ολυμπία: Αποκατάσταση και Συντήρηση συγκροτήματος Νότιων Θερμών

Ολυμπία: Αποκατάσταση και συντήρησης παλαιοχριστιανικής Βασιλικής (εργαστήριο Φειδία)

Νικόπολη: Εργασίες αποκατάστασης Παλατίου (οίκου Γεωργίου Εκδίκου) και άμεσου περιβάλλοντος χώρου του

Ναύπακτος: Στερέωση και αποκατάσταση κεντρικού τμήματος του Ενετικού Λιμένα

Κέρκυρα: Στερέωση και αποκατάσταση του Προμαχώνα Martinengo στο Παλαιό Φρούριο της Κέρκυρας

Διαδρομή «Ο δρόμος προς τη Δύση. Από τον Όμηρο στον Θερβάντες» - Έργα επί μνημείων

Ολυμπία: Θέρμες Λεωνιδαίου

Ολυμπία: Συγκρότημα Νοτίων Θερμών

Ολυμπία: Παλαεοχριστιανική Βασιλική (Εργαστήριο Φειδία)

Νικόπολη: Οίκος Γεωργίου Εκδικού

Διαδρομή «Ο δρόμος προς τη Δύση. Από τον Όμηρο στον Θερβάντες» - Έργα επί μνημείων

Ναύπακτος: Ενετικός Λιμένας

Κέρκυρα: Προμαχώνας Martinengo Παλαιού Φρουρίου

Διαδρομή «Μνημειακά έργα Κυκλώπων και ανθρώπων κατά τη Μυκηναϊκή εποχή (2η χιλιετία π.Χ.)» - Έργα επί μνημείων

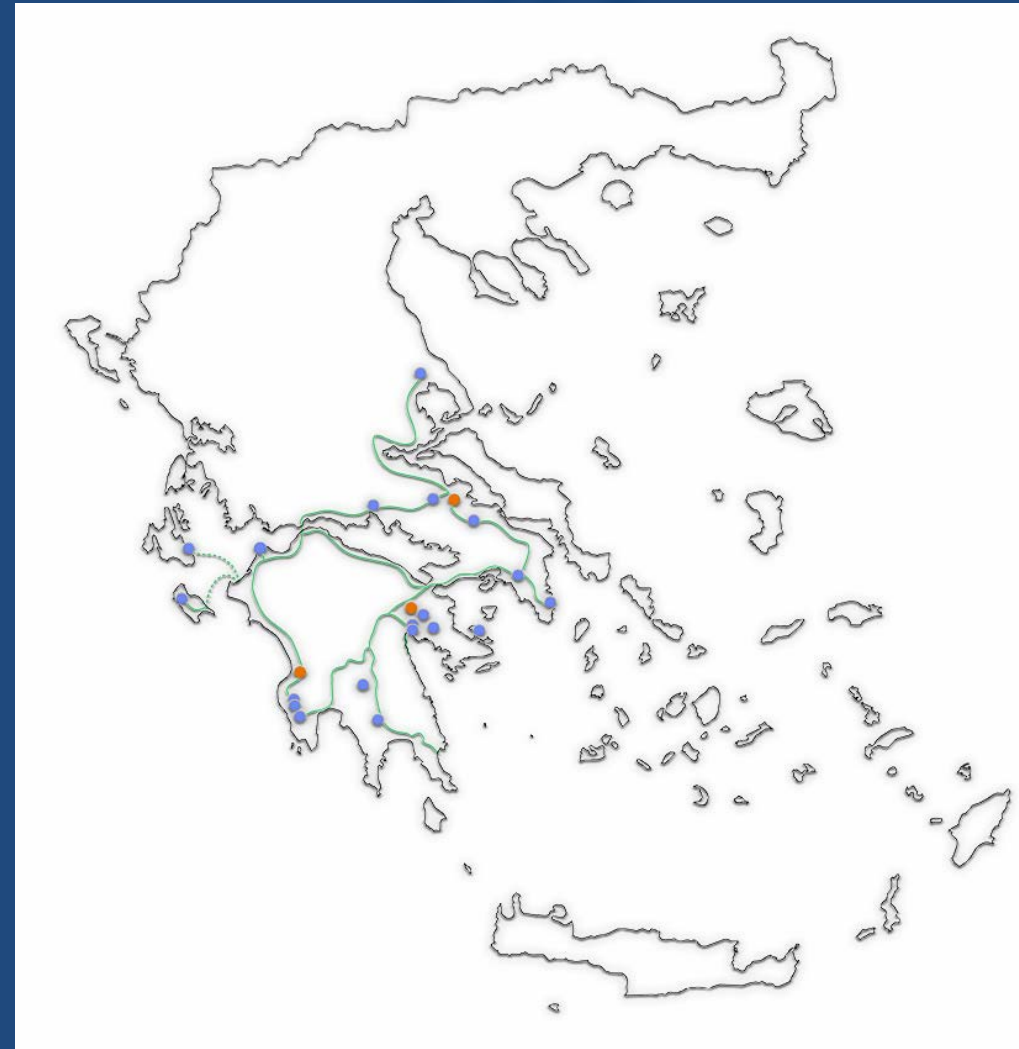
Βοιωτία: Αποκατάσταση νότιας πύλης και τμήματος τείχους εκατέρωθεν αυτής στη μυκηναϊκή ακρόπολη του Γλα

Αργολίδα: Εργασίες ανάδειξης θολωτού τάφου Ατρέως στις Μυκήνες

Αργολίδα: Μυκηναϊκό οδικό δίκτυο - μυκηναϊκές γέφυρες στο Ν. Αργολίδας (Καζάρμα, Αρκαδικό, Γαλούσι, Μυκήνες)

Μεσσηνία - Ηλεία: Θολωτοί τάφοι στο βασίλειο του Νέστορος

Μεσσηνία: Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Περιστεριάς

Διαδρομή «Μνημειακά έργα Κυκλώπων και ανθρώπων κατά τη Μυκηναϊκή εποχή (2η χιλιετία π.Χ.)» - Έργα επί μνημείων

Βοιωτία: Μυκηναϊκή Ακρόπολη Γλα

Μεσσηνία: Αρχαιολογικός χώρος Περιστεριάς

Μυκήνες: Θολωτός τάφος Ατρέως

Διαδρομή «Μνημειακά έργα Κυκλώπων και ανθρώπων κατά τη Μυκηναϊκή εποχή (2η χιλιετία π.Χ.)» - Έργα επί μνημείων

Αργολίδα: Μυκηναϊκές γέφυρες (Καζάρμα, Αρκαδικό, Γαλούσι, Μυκήνες)

Μεσσηνία: Θολωτοί τάφοι στο βασίλειο του Νέστορος

Διαδρομή «Δίκτυο κάστρων: Από το Βυζάντιο στην Οθωμανοκρατία» - Έργα επί μνημείων

Μεσσηνία: Στερέωση βραχωδών πρανών και αποκατάσταση προμαχώνα στο Κάστρο Κορώνης

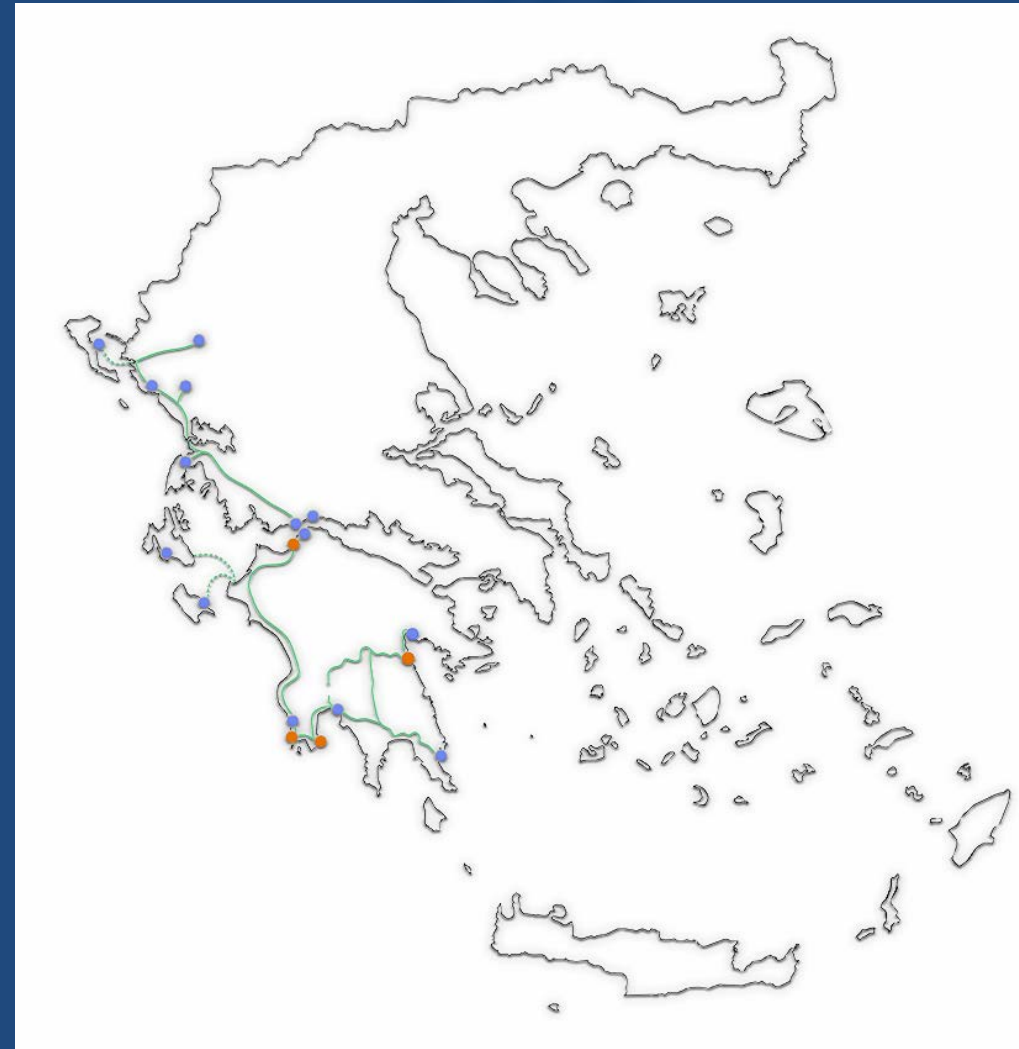
Μεσσηνία: Στερέωση και αποκατάσταση του Κάστρου Μεθώνης

Άστρος Κυνουρίας: Στερέωση και αποκατάσταση Κάστρου Παράλιου Άστρους

Πάτρα: Στερέωση και Αποκατάσταση του ΝΔ ενετικού κυκλικού προμαχώνα του κάστρου Πάτρας

Ζάκυνθος: Αποκατάσταση και ανάδειξη κτηρίων στο εσωτερικό του κάστρου της Ζακύνθου

Άμεσες σωστικές επεμβάσεις και στερεωτικές εργασίες για την αποκατάσταση των βλαβών στο κάστρο της Κιάφας

Διαδρομή «Δίκτυο κάστρων: Από το Βυζάντιο στην Οθωμανοκρατία» - Έργα επί μνημείων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ